

LPGDER üyeleriyle birlikte sektörün önünü açıyor

Türkiye LPG Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Selim Şiper, derneğin faaliyetleri ve kuruluş amacı hakkında dergimize önemli bilgiler verdi.

Dünya LPG Birliği (WLPGA) üyesi olan Türkiye Likid Petrol Gazları Derneği; 28 Mart 1972'de kurulmuş bir organizasyon. Derneğin; Aygaz, İpragaz, Mogaz, Margaz, Ergaz, Akpet Gaz, Gesan, Kongaz, Yıldırım Petrol, Güneşgaz, Karadeniz Tüpgaz ve Aytemiz Gaz gibi firmalarından müteşekkil 12 üyesi bulunuyor. Derneğin üyesi şirketlerin Türkiye LPG pazarında toplam payı yüzde 50'nin üzerinde bir pazar payına sahip durumda.

2012'de 40. yılını tamamlayan derneğin Yönetim Kurulu Başkanı Selim Şiper, LPG ile ilgili mevcut yasal mevzuat ve standartların iyileştirilmesi, geliştirilmesi, ulusal ve uluslararası düzeyde resmi kurum ve kuruluşlarla birlikte çalışmalar yapılması, LPG piyasasında faaliyet gösteren üyelerin ve sektörde çalışanların teknik ve mesleki bilgilerini artırılması maksadıyla, yurt içinde ve dışındaki gelişmeleri dikkate alarak araştırmalarda ve çalışmalarda bulduklarını kaydetti. Selim Şiper, LPG'nin ülkemizde 1960 yılından beri kullanıldığını ve yaklaşık 10 milyon hane ve iş yerinde yemek pişirme, sıcak su temin etme ve ısıtma, sanayi işletmelerinde ısıtma, kurutma, vb. amaçlı olarak tüketildiğini söyledi. Şiper, bunun yanında yaklaşık 3 milyon araçta ise otogaz LPG'den yakıt olarak faydalandığını sözlerine ekledi. LPG, elektrikten sonra dünyada kullanılan en temiz yakıt türüdür diyen Şiper, "Günümüzde gelişen çevre bilincinden dolayı enerji ürünleri içerisinde önemli bir yere sahiptir. Endüstride kullanılan LPG standart ve kurallara uygun kullanıldığında ve kontrol altında tutulduğunda kulla-

Selim Şiper

nucılara büyük faydalar sağlamaktadır. LPG'nin depolanması, dolandırılması, taşınması, kullanılması esnasında olası riskler ve bu risklere karşı alınması gereken önlemlere riayet edilmesi önem ifade etmektedir" şeklinde konuştu.

Selim Şiper sözlerine söyle devam etti:

"LPG kesinlikle zehirli değildir fakat LPG havadan ağır bir gaz olduğu için sızıntı ve kaçaklarında yere çökerek zeminden itibaren

yukarıya doğru birikir. Bu esnada tüketicinin birikmiş bu LPG içinde kalmaması hava ile iritibatın kesilmemesi gerekir.

LPG'nin patlaması için de bu gazın hava içinde hacimce en az %2, en çok %10 sınırları dahilinde karışmış olması gereklidir. Bu sınırların altında veya üstünde patlama olayı kesinlikle gerçekleşmez. Yanma olayının oluşabilmesi için de yakıt ile havanın eşdeğer miktarlarda karıştırılmış olması gerekir. LPG temiz ve yaşanabilir bir dünya için en sağlıklı ve çağdaş enerji türlerinden biridir. LPG, güvenli olduğu kadar, muadil yakıtlarla kıyaslandığında çevreyle en dost yakıtlardandır. Günümüzde iklim değişikliği ile ilgili duyarlılığın artmasıyla LPG'nin çevreci niteliğinin kamu otoritesi ve kamuoyu gündeminde ön sıralara taşınacağına inanılmaktadır.

Propan, butan ve bileşiklerinden meydana gelen LPG, dünyada hem doğal gaz kuyularından hem de ham petrol rafinaj işlemleri sırasında elde edilebilmektedir, doğalgazdan elde edilen LPG toplam üretimin yaklaşık %55'i ni oluşturmaktadır ve bu oran düzenli olarak artmaktadır, yani LPG bilinenin aksine petrol değil doğal-

gaz kaynaklı bir ürün olmaktadır. LPG temini konusunda kaynak sıkıntısı da yoktur. Dünyanın dört bir tarafında birçok üretici bulunmaktadır bu nedenle enerji güvenliği açısından istikrarlı temin anlamında güvenilir yakıttır. Doğal gaz kaynaklarının çoğalmasıyla LPG'nin arzının gelecekte daha da artacağına kesin gözüyle bakıldığından LPG'nin daha çok tasarruf sağlayan bir yakıt olacağı öngörülmektedir.

LPG ülkemizde doğalgaz gelişimine rağmen yurt çapına yayılmış yaklaşık 11 bin tüplü bayi, yine bu bayilere bağlı olarak çalışan 10 bini aşan yetkili satıcı ile tüplü segmentteki hizmetle, yaklaşık 10 milyon hanede yemek pişirme, sıcak su temin etme ve ısınma amaçlı olarak tüketilmektedir. 3 milyon araçta ise otagaz segmenti olarak yakıt olarak faydalanılmakta ve de sanayiye kullanılmaktadır. Küçük ve orta ölçekli yaklaşık 15.000 dökme LPG kullanıcısı bulunmaktadır. LPG sektörü ülkemizde yaklaşık olarak 150.000 kişinin istihdamı ile 450 bin kişinin geçimmesine olanak sağlanmaktadır. Toplam ciro yaklaşık 12 milyar ABD \$ mertebindedir. Vergi hacmi ise 4 mil-

yar ABD \$ civarındadır. Ülkemizde LPG sektör pazarı, doğal gazın kullanım oranının yükselmesi tüplü gaz ve dökme gaz pazarlarında küçülmeyecek daralma yaratmış olsa da otagazın gelişiminin artması ile bağlantılı olarak 3,7 milyon tonluk yıllık tüketimle, Avrupa'da ikinci büyük LPG pazarı konumundadır. EPDK tarafından yayımlanan 2011 yılı LPG sektör raporu verilerine göre; 2010 yılında 3,659,361 ton olan LPG pazarı 2011 yılında % 2,2 oranında artış göstererek 3,739,909 tona yükselmiştir. Tüplü LPG pazarında % 6,20 oranında, dökme LPG pazarında ise % 2,42 oranında daralma yaşanırken otagaz pazarındaki artış devam etmiş, bir önceki yıla göre %5,96'lık artış gerçekleşmiştir.

Sıvılaştırılmış Petrol Gazı (LPG), ADR kapsamındaki diğer tehlikeli maddelerden farklı özellikler taşıması sebebi ile ADR'e uyum süreci içinde farklı bir bakış açısı ile ele alınmalıdır. 50 yıldır ülkemizde yürütülen bu aktivitenin yasal mevzuat kapsamında bir boşluğu bulunmamasına ve kontrol altında olmasına rağmen, "ADR'e uyum sürecinin" mevcut sistemdeki personel eğitimleri, operas-

yon ve ekipmanların daha yüksek standartlarda olmasını sağlama-sı açısından tüm sektör tarafından desteklenmesi gereken bir sistemdir. Yalnız; ADR'ye uyum sürecinin LPG sektörüne, etkilendiği konulara göre 5 ile 20 yıl arasında değişen bir uyum süresi ve en az 4 milyar avroluk bir maliyet getirebileceği öngörülebilir.

Çevreci bir yakıt seçeneği sanması açısından LPG'nin ülkemizin enerji havuzunda son derece değerli olduğuna inanıyorum.

2012 yılında gündemimizin ağırlığını yine mevzuatlarla ilgili değişikliklerin oluşturacağını düşünmekteyim. LPG sektöründe bugün kanun, yönetmelikler ve standartlar ile tüm uygulamalar tanımlanmıştır. Ancak, yasal mevzuatın gelişen teknoloji ve pazar koşulları çerçevesinde, güncellenmesi ve revizyonu gerekmektedir. Gelecekteki sağlıklı pazar koşulları için gerekli yasal ve stratejik altyapının bugünden ve hızla oluşturulması büyük önem taşımaktadır. LPG, ülkemizin enerji havuzunda değerli ve gerekli bir alternatif kaynaktır. LPG dönüşümü yapılan araçlara yönelik muafiyetler ile sosyal anlamda LPG kullanımına yönelik gereken yönlendirici ve özendirici düzenlemelerin yapıl-

ması gibi teşvik edici politikaların yalnızca sektörümüzün gelişimine değil, aynı zamanda ülkemizin çevreyi koruma çalışmalarına katkı sağlayacağına inanıyorum. Türkiye'de LPG sektörünün yaşadığı en büyük sıkıntı tüplü segmentin her geçen gün gittikçe daralıyor olmasıdır. Tüplü LPG kullanımını tamamen doğalgazın ulaşılamadığı kırsal alan ve varoşlara kaymıştır. Tüplü LPG kullanımını, sosyal amaca yönelik politikalar dahilinde doğalgaz ile paralellik içerisinde görülüp, kalorifik bazlı vergilendirmeye konu edilebilirse; dar gelirli tüketicilerin tezek ve benzeri iptidai yakıtlar yerine LPG kullanımına olanak tanımlanabileceğine inanılmaktadır. Ayrıca, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun kuruluşundan bu yana sürdürdüğü çabalarıyla sektörün önemli birçok sorunu çözüm yoluna girmiştir. Kamu otoritesinin kararlılıkla yürütmeye devam edeceği denetimlerle lisanssız otogaz istasyonları ile kaçak tüp dolumları gibi olumsuz uygulamaların tamamen ortadan kalkacağı sektörümüz temsilcilerinin genel beklentisidir.

LPG tüketicileri temel olarak otogaz LPG gereksinimlerini lisanslı otogaz bayi istasyonlardan tüplü

LPG ihtiyaçlarını ise dağıtım şirketleri ile sözleşmesi bulunan yetkili tüplü bayilerinden karşılamalıdır. Dağıtıcı firmanın garantisini taşımayan ürünlerin kullanılması ayrıca bilhassa illegal bir faaliyet olan otogaz istasyonlarında tüp dolumuna itibar etmemesi büyük önem ifade etmektedir. Halkın can sağlığı ve mal güvenliği açısından risk doğurulan oluşumların ayrıca ülkemizin vergi kaybetmesine yol açtığı da göz ardı edilmemelidir.

WLPGA'nın raporlarında katı yakıt kullanımını verilerine en iyi örnek oluşturan ülkelerden biri Türkiye... Ülkemizin özellikle kırsal alanlarında sıkça kullanılan tezek, kalitesiz kömür ve odun gibi yakıtlar, halen bu yakıtları kullananlar için kurtulmak istedikleri bir zorunluluk. Söz konusu bölgeler, hem ekonomik kısıtlar hem de çevresel şartlar nedeniyle bu zorlu yakıtlara mahkum yaşıyor. Oysa kırsal alanda kalkınmanın temeli doğru enerji kullanımından geçiyor. Çevre kirliliği gibi olumsuz sonuçlar da doğuran tezek ve benzeri yakıtlara alternatif olarak çevre dostu yakıtlardan LPG'nin kullanılmasının devletimiz tarafından teşvik edilmesi önem taşıyor."